No. 49.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 25 April.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

DE TIJDGENOOT.

Dit blad, waarvan nu het 16e No. het licht ziet, behelst reeds onderscheidene wel geschrevene stukken, welke getuigen zoowel van eene onpartijdige en onbevooroordeelde beschouwing van den stand en den gang onzer zaken, als van de zucht om tot het bevorderen en verspreiden van echt constitutionele beginselen en begrippen mede te werken; om zonder meer bijzonder op de personen acht te geven, *de zaken* naauwlettend in het oog te nemen, en zonder omzien naar hem door wien ze tot stand kwamen, dezelve goed- of af te keuren, waar dit een of ander toeschijnt verdiend te zijn.

Dit is de weg, welken ook wij steeds van oordeel zijn geweest, te moeten gevolgd worden, wil men waarlijk door middel der vrije pers nut stichten; zal men aan geenen partijgeest of nevenbedoelingen gehoor geven, en den publieken geest niet verwarren en op zij- of slingerpaden afleiden.

Iets goed- of af te keuren, omdat het *deze* of *die* staatsman was, welke het zeide of deed, achten wij onbillijk en onregtvaardig; doch uit zijne *woorden* en *daden* tot zijne bedoelingen en politiek karakter te besluiten, *dit* achten wij geoorloofd en nuttig.

Daarom zal men geenzins zonder beginselen zijn, of buiten staat, om de zoodanige welker opvolging men heilrijk voor het vaderland acht, krachtdadig voor te staan en te verdedigen, men zal slechts *dan* geene oppositie voeren, wanneer de daden, welke men ziet plegen, met de beginselen, die men zelf aannam strooken, of de strekking aanwijzen om daartoe te geraken. Men zal dan zelfs loven, goedkeuren, toejuichen en aanmoedigen; en in stede van eenen staatsdienaar, welke iets goeds uitwerkte, door eene onbillijke afkeuring, en oppositie ook dan te grieven en te verbitteren, zal men hem die dankbaarheid toonen, waarop hij aanspraak maken mag, en trachten hem ook die der natie te doen ten deel worden. Die goedkeuring zal hem dan tot prikkel zijn, om in het goede voort te gaan, en wel verre, dat hij nu in de vrije dagbladpers eene vijandin zien zoude, welke aanvallen hij aan zijne waardigheid verschuldigd rekent met minachting of onverschilligheid te bejegenen, zal hij *dan* in dezelve eene welmeenende raadgeefster zien, aan welker waarschuwingen en wenken hij een geopend oor en eene welwillende aandacht verschuldigd is.

Tot deze opmerkingen geleidde ons de lezing van eenige achtereenvolgende artikels van *den Tijdgenoot*, van wien wij met genoegen vernemen, dat het getal zijner lezers toeneemt.

Het was echter éene raadgeving van dit blad, waarbij wij bleven stil staan, en met welke wij ons niet konden vereenigen, die namelijk, dat er bij Justicie en Binnenlandsche Zaken, op grond der behoeften aan éénheid van beginselen, ook éénheid of gelijkvormigheid in de toepassing derzelve behoort plaats te vinden; te weten: wanneer men bij Justicie aanneemt, dat bij de voordragten of benoemingen van leden der regterlijke magt op geene godsdienstige geloofsbelijdenis mag worden acht gegeven, zal zulks ook bij Binnenlandsche Zaken, *ten aanzien der onderwijzers*, het geval niet mogen zijn. Men behoeft nu nog slechts eenen stap verder te gaan, en gelijke gedragslijn ook bij den Minister van Eeredienst bij het bestaan van vacatures van leeraren te vorderen, om tot de volslagenste ongerijmdheid te vervallen.

En men zegge niet, dat deze vergelijking niet opgaat; dat het lager onderwijs evenmin met de godsdienstige belijdenis in verband staat, of daarop invloed uitoefent als de werkzaamheden van den regter dit doen; dat dus bij deze beide eene zelfde gedragslijn kan en behoort te worden gevolgd, en alleen de Minister van Eeredienst, wien het uitwendig beheer over verschillende gezindheden is opgedragen, hier eene uitzondering maken kan.

Dat het lager onderwijs, altans zoo als de bepalingen op hetzelve tot op het jongste besluit werden toegepast, wel degelijk op de godsdienstige begrippen en gevoelens der jeugd invloed konden uitoefenen; dat er groote onevenredigheid is ontstaan in de getallen onderwijzers van de Protestantsche en de R. C. gezindheid, in verhouding tot de bevolkingen dier gezindheden, en dat ditzelfde plaats vond bij de benoemingen van schoolopzieners en leden der provinciale en plaatselijke commissien voor het onderwijs, is altans aan ons nimmer twijfelachtig voorgekomen. De ontevredenheid van een groot deel der R. C. bevolking, over deze ongelijkheid, was even min twijfelachtig, zoo wij meenen. En het schijnt ons genoeg, dat de R. C. ouderen in eene stad of gemeente aan de godsdienstige belangen hunner kinderen verbonden achten, dat deze door R. C. onderwijzers kunnen onderwezen worden, (mits hier de noodige bekwaamheid en zedelijkheid bestaan,) om het als eenen wijzen en billijken maatregel in het staatsbestuur te doen beschouwen, het ontstaan der gelegenheid, om dezen wensch der ouderen bevredigd te kunnen zien, zooveel immers mogelijk te bevorderen; en door welken maatregel tevens van lieverlede de ontstane, in het oog vallende onevenredigheid kan worden opgeheven, en daarmede tevens de ontevredenheid en de schijn van onbillijke bevoorregting eener- en achteruitstelling of miskenning van belangen anderzijds, welke er uit waren voortgevloeid.

De Ministers van Justitie en Binnenlandsche Zaken zullen het dus *in beginsel* volkomen eens kunnen zijn, dat, bij benoemingen tot ambten of bedieningen, *welke als van geenen invloed op, of als niet in verband staande met de godsdienstige belijdenissen of begrippen te beschouwen zyn*, op de geloofsbelijdenissen der in aanmerking komende candidaten geenerlei regard zal mogen worden geslagen; doch in geenen deele zal de toepassing van dit beginsel, in het welbegrepen belang van den Staat, zich b. v. bij Binnenlandsche Zaken zoover behooren uit te strekken, dat geene uitzondering, daar waar die invloed en dat verband door schier de helft der bevolking altans geacht wordt, wel degelijk te bestaan, door den Minister op dien algemeenen regel zou vermogen te worden gemaakt; en het lijdt schier geenen twijfel, of ook de Minister van Justitie zal de noodzakelijkheid van *zulk* eene uitzondering erkennen, (waarvan de *Tydgenoot* ons het tegendeel niet bewijst,) en in dit geval zou er dan toch werkelijk volkomene overeenstemming van beginselen tusschen de beide ambtgenooten bestaan.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 19 April. De uit Berlijn ontvangen verontrustende berigten omtrent den gezondheidstoestand van Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, hebben aanleiding gegeven, dat de Koning de hoofden der beide departementen voor de eerediensten heeft gelast, om aan de verschillende godsdienstige gezindheden de vereischte uitnoodiging te rigten, ten einde aan deze zoo zeer bedroevende omstandigheid in openbare en bijzondere gebeden indachtig te zijn.

'S GRAVENHAGE, den 21. April. De berigten, heden morgen bekend geworden, nopens den toestand van Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau*, zijn van Zaturdag jl. en van een *meer geruststellenden aard*. De Doorluchtige lijder schijnt het oogenblikkelijk gevaar te zijn te boven gekomen, vermits eene huis-uitwaseming had plaats gehad. Zr. Mjs. legatieraad, de Heer *Zeume*, had zelfs dien dag met Hoogstd. eenigen tijd kunnen arbeiden. Alles schijnt aan te duiden, dat men zich in het herstel van den bejaarden Vorst zal mogen verheugen.

— De circulaire van Zijne Exc. den nieuwen Minister van Justitie aan de Procureurs-Generaal bij de geregtshoven vangt aan met de onafhankelijkheid van den regter hier te Lande in het licht te stellen, maar voegt er bij:

« Het is de pligt van het Openbaar Ministerie, om toe te zien dat de regterlijke magt voortdurend binnen de haar aangewezen grenzen blijve, en ik moet U Ed. Groot Achtb. uitnoodigen om te zorgen dat, zoodra er eene poging mogt worden aangewend om eenig regterlijk collegie de grenzen, bij de Grondwet aan de regterlijke magt voorgeschreven, te doen overschrijden, mij daarvan onverwijld kennis gegeven worde, opdat er alsdan wettige maatregelen genomen zouden kunnen worden, waardoor de regter oplettend gemaakt wordt op het misbruik, dat men hem van zijne magt zou wenschen te doen maken. Het was noodig dit aan U Ed. Groot Achtb. te herinneren, omdat aan de heeren Gouverneurs der verschillende provincien last is gegeven om voorloopig geene zoogenaamde conflicten van attributen op te werpen, zonder de zaak vooraf ter kennis van de Regering gebragt en hare bevelen gevraagd te hebben omtrent hetgene hun te doen stond." Daarna rigt te Minister de aandacht op de nationale wetgeving, op het verbeteren van bestaande wetten, op het wegnemen van twijfel wegens het bestaan van eenige, op de billijke en naauwgezette toepassing der wet, op de noodzakelijkheid ter herinnering van zoodanige verordeningen, als hier of daar minder stipt mogten worden nageleefd, en op het behoud van het kostbaar kleinood der vrijheid van de drukpers, bij art. 225 der Grondwet zoo doeltreffend verzekerd.

De circulaire eindigt aldus: « De Koning is diep doordrongen van het groot gewigt dat voor het Vaderland, voor Hoogstdeszelfs regering en voor de Justitie gelegen is in de keus der leden van de regterlijke magt en van alle regterlijke ambtenaren, zonder onderscheid. Ook Uw Eds Groot Achtb. voorlichting is daarbij noodig.

» Ik weet dat ik van U Ed. Groot Achtb. kan verwachten dat bij de aanbevelingen, welke ik van U Ed. Groot Achtb. te dien opzigte zal ontvangen, alleen op integriteit van karakter, kennis, ijver en geschiktheid voor den post zal gezien, en dat op geen andere bijkomende consideratien, hoe genaamd, acht gegeven zal worden. — Alle onderzoek naar de godsdienstige gezindheid, waartoe eenig in aanmerking komend persoon behoort, alle raadpleging van familiebetrekkingen of van persoonlijke vriendschap moeten daarbij ter zijde gesteld worden."

MIDDELBURG, den 22. April. Op eergisteren werd in de Koorkerk alhier ontbloot het gedenkteeken ter eere van den beroemden Nederlandschen geleerde *Adrianus Junius*, daargesteld op last en op kosten van het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen, na tot de plaatsing daarvan in gemelde kerk de gunstige toestemming van heeren kerkvoogden te hebben bekomen. Het bestaat in eene witte marmeren plaat, hoog 1.46 en breed 1,17 gevat in een sierlijk lijstwerk van graniet marmer, met wit marmeren ornament en consoles.

GOES, den 21 April. De over eenige jaren binnen deze stad, voor de aldaar en omliggende plaatsen gevestigde leden van den Israelitische Godsdienst opgerigtte, doch na een kort bestaan, uit hoofde van bijzondere omstandigheden weder ingetrokkene bijkerk, is ten gevolge van een gunstig besluit der Hoofd-Commissie voor de zaken der Israëlieten in dit Rijk hersteld en zoo men mag hopen onder een geregeld kerkbestuur, hetwelk als nu is opgedragen, aan de heeren *J. Bannet* en *L. L. van Broek*, met bijvoeging van den heer *B. D. Cohen* als Amanuensis en Scriba, duurzaam bevestigd. De Leden dezer Israëlitische gemeente zien alzoo hunne aanhoudende en wel gemeende pogingen, met eenen gewenschte uitslag bekroond, en zullen de verkregene gunst in waarde houden: zich billijk mogende verheugen weder in de gelegenheid te zijn gesteld om hunne godsdienst op eene gepaste wijze te kunnen uitoefenen en tevens aan hunne jeugd, het noodige Godsdienstig onderwijs te kunnen doen erlangen; langs dezen weg, openlijk hun gevoel van dankbaar genoegen uitdrukkende, brengen zij gaarne hulde aan de onvermoeide medewerking en ondersteuning zoo van het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad, als aan het hooggeacht Correspondered Lid der Hoofd-Commissie te Middelburg, welke zoo in deze als zoo menige andere omstandigheid de ondubbelzinnigste blijken van belangstelling en welgezindheid, hebben aan den dag gelegd.

Moge JEHOVAH's zegen op hunne daden rusten en deze gemeente in eensgezindheid bloeijen en in welvaart toenemen.

— Op gisteren is de Middelburgsche Stoomboot, van Rotterdam afkomende even voorbij Dordrecht door eene de rivier opstoomende boot aangevaren, waardoor op eerstgenoemde eene groote ontsteltenis onder de passagiers veroorzaakt werd, waarvan er twee op de andere boot zijn overgesprongen, welke geen letsel schijnt bekomen te hebben; hoewel de voorsteven der Middelburgsche zeer beschadigd was, heeft men echter de reis kunnen vervolgen.

— Uit Crailshem in het Wurtembergsche wordt het volgende geschreven:

Heden verliet ons de rondreizende eigenaar eener menagerie van wilde dieren, om dezelve in eene naburige opperambts-stad voor de nieuwgierige blikken der provincie-bewoners ten toon te stellen. Onderweg wierp de voerman, die de overbrenging aangenomen had, het rijtuig om, waarbij de kooi van eenen, door deszelfs wildheid bij de schooljeugd, vooral wanneer hij gevoed werd en niet genoeg verzadigd was, beruchte tijger aan stukken en hierdoor het dier in vrijheid geraakte. Het nam oogenblikkelijk de vlugt en is nu de schrik van geheel het omliggende land, dat met honden, knuppels, sabels, mest-, hooi- en ovenvorken, en waar zulks aanwezig is ook met allerlei soort van schietgeweer, op het roofdier jagt maakt. Behoorde men niet, of door de hokken sterker te maken, of door, indien zulks doenlijk is, de dieren gedurende den vervoer aan den ketting te leggen, de mogelijkheid van zoodanige ongelukken te voorkomen?

— Voor eenige dagen heeft er te Lohuce een droevig onheil plaats gehad: een man, *Lavor* genaamd, mishandelde zijne vrouw. Hij had haar op den grond geworpen, en sloeg haar. De ongelukkige riep om hulp, toen eensklaps hun zoontje, slechts 12 jaren oud, toeschoot. Deze zijne moeder hoorende kermen, roept zijne vader toe: Laat haar los! Laat haar los! Toen zijne vader hieraan geen gehoor gaf, nam het jongetje in zijne woede een steen op en wierp denzelven met alle magt naar zijn' vader. De steen trof *Lavor* tegen het voorhoofd zoodanig, dat hij dadelijk dood achterover viel.

GEMENGDE BERIGTEN.

De Koning van Beijeren reist thans in Italie, en zou den 11 dezer te Rome arriveren. — De geneesheeren Clasen, Pondrom en Wurth zijn met de ridderorde van de Eikenkroon begiftigd, tot belooning van hunnen voorbeeldigen ijver in 1832 bij gelegenheid van de cholera. — Te 's Hage zijn acht kooplieden, die op Zondag den 20 Maart, gedurende de godsdienstoefening, langs de straten hunne waren met kruiwagens hadden gevent en uitgeroepen, tot geldboeten en, bij onvermogen, tot gevangenisstraffen veroordeeld. — In Engeland zou het afstraffen der soldaten door slagen, opgeheven zijn geworden, indien niet de leden van het Lagerhuis, onder het delibereren, door een' onlijdelijken honger waren overvallen, ten gevolge waarvan het voorstel is verworpen, en de misdadigers bij het Eng. leger nog voortdurend op stokslagen zullen worden onthaald. (Times.) — 200 uit Spanje gedreven geestelijken, die zich thans te Rome bevinden, zullen naar Chili en Buenos-Ayres vertrekken, dewijl aldaar groot gebrek is aan geestelijke wegwijzers. — De koning van Sardinie heeft eene amnestie uitgevaardigd. — Te Harderwijk hebben een paar brandjes plaats gehad; gebluscht met gewone activiteit. — Op verzoek der familie Marlbourogh is te Londen het vertoonen van Scribe's Glas Water verboden. — De Koningin der Nederlanden is bij do. van Meeteren te kerk geweest, met den Koning en de beide Prinsen alsook Prinses Sophia te voet. — Na de preek zijn deze doorluchtige personen in Natura gezien. Te dezer gelegenheid was gansch Israel opgegaan, verheugende zich uitermate zeer. Desgelijks het personeel der diergaarde, zoowel viervoetig als het *pluimgedierte*. De regter-plaatsvervanger Gulcher hield bij die

gelegenheid eene aanspraak. Ook de heer secretaris Muller was in functie. Er was geen spoor van *poezenwater* (1) meer te ontdekken. Des Prinsen van Oranje knie neemt dagelijks toe in beterschap. — De oud-kolonel d'Aman van Schwanberg is op zijne kamer in den Haag verbrand gevonden. — Karel von Rotschild heeft zijn zoon *f* 1,200,000 mede ten huwelijk gegeven; de bruid, mede een Rotschild, brengt *f* 2,160,000 aan om de affaire te beginnen. — Bij de 1000 werklieden en 3 stoom-machines zijn dagelijks op de Fr. koninklijke drukkerij werkzaam, met het drukken van brochures en instructien betrekkelijk de algemeene verkiezingen. — Parijs zal zeer verfraaid worden. De stad heeft tien millioenen daartoe bepaald.

(1) Een eupheuismus van secretaris Muller, die bij de aanmerking eener dame op zekere onaangename lucht in den Apentuin (Natura A. M.) waar zich ook wilde katten bevinden, niet waagde het indelicate woord *kattenpis* te bezigen.

MENGELINGEN.

HET KASTEEL VAN UDOLFO.

(Vervolg van onze vorige.)

Dus pratende kwamen zij op den kruin van den berg. Een zonderling schouwspel ontnam den Engelschman het woord.

Puinhoopen lagen gestapeld in eene breede en diepe gracht, welke zij hadden gedempt. De helft van een kasteel stond nog stevig overeind, een welbewaarde toren vertoonde zich, als een levende soldaat op een met lijken bezaaid slagveld. De valbrug was ironisch opgehaald voor eenen muur, boven eene gracht zonder water; overblijfsels van pijnboomen hadden de groote galerij bemagtigd, en schenen er in twee rijen te wandelen, als geheimzinnige dwergen. Een reusachtige trap verhief zich naar bovenkamers, die niet meer bestonden. De wind der Appenijnen had al de ruinen bezaaid, en bedekt met die krachtige en grillige teelt welke de kunst nooit nabootsen zal.

John Lewing herkende de localiteiten volkomen. Hij herbouwde, in zijne verbeelding, het kasteel, en teekende met den vinger, in de ledige ruimte, de ingestorte zalen, waarin zoo veel ongehoorde tooneelen voorvielen. Hij wees zich, met groote scherpzinnigheid, de luchtdeelen, waar de doodkamer van het wassen schilderij hing; hij toonde zich in de ledige lucht het niet, waaraan die schilderij gespijkerd was, en hij rilde. Hij doorwandelde den afwezigen gang, die zoo veel nachtelijke weeklagten gehoord had, en hij hield den adem in, om nog een echo dier klagten op te vangen. De veehoeder volgde hem overal met zijnen zwarten hond.

Zij kwamen aan den voet van den toren; de poort was verdedigd door doornstruiken, sterk en gesloten als schanspalen. John Lewing opent zich een' doortogt door de doornen, er lappen van zijne kleederen te pand latende. De trap was vermolmd en verlicht door luchtgaten, in den muur geboord. Op de eerste verdieping trad de Engelschman in eene kamer, die hij terstond herkende: het was de kamer van Emilia; het ameublement bestond uit eene beddenbak en eene matras, in staat van verrotting John Lewing kuste dat bed. »O Valancourt!" riep hij uit; en hij weende. Hij zag ook duidelijk op den muur de letters V. E. met bloed geschreven.

»De nacht nadert," zeide de herder, met zijne melankolieke stem.

»Geene verhindering! Het is de nacht dien ik wensch, waarnaar ik zucht," zeide de Engelschman. »Wanneer zal hij eindigen die hatelijke dag? ik vervloek de zon.

-- Maar bedenk, mijnheer, dat wij in de duisternis Torrinieri of Polderina niet zullen kunnen bereiken.

-- Dat is mij zeer onverschillig ik slaap hier."

De veehoeder sprong met afgrijzen achteruit.

»Gij slaapt hier!....

-- Zekerlijk! daar in dat bed... het bed van Emilia! O Valancourt!

-- En waar zult gij het avondeten nemen?

-- Ik eet 's avonds nooit. Morgen ontbijt ik te Torrinierie! doe mij het genoegen mijn paard in het groen te zetten tusschen de ruinen, daar kan het den nachtdaauw drinken.

-- Gij hebt geen lust den nacht met mij door te brengen, gij?

-- De Hemel beware mij!

-- Doe uwen zin, maar verzuim niet u morgen te Torrinieri te bevinden, in de herberg van.... Kortom, in de herberg, er is er maar eene. Vaarwel, gij, dien ik mijnen vriend durf noemen."

De veehoeder en de Engelschman schudden elkander hartelijk de hand. Lewing bleef alleen in de kamer van Emilia; de veehoeder en de hond verdwenen weldra in de hollen weg.

De nacht daalde op de uitgestrekte bouwvallen en bedekte ze met eene doorzichtige schaduw, welke ze in vervaarlijke grootheid deed uitkomen. Elke granietklomp ontleende eene zonderlinge uitdrukking aan dat doodsche licht, hetwelk van eenen bewolkten sterrenhemel valt. Het groen der pijnboomen, der wilde vijgenboomen, der nootenboomen, der hooge plantgewassen werd zwart als een rouwfloers; het was als een kerkhof, ruig met verwoeste graven wier opschriften verdwenen waren onder eenen sluijer van mos, steenruit en longkruit.

Lang, en met vreugdetranen in de oogen, beschouwde John Lewing dit voor hem verrukkelijk schouwspel. »Hoe aangenaam is het," zeide hij, »hier zijne avonden te slijten, als de jaren ons vel gebronsd en onze aandoeningen ontoomen hebben. Zegt mij, is dit niet beter dan whist te spelen, in eenen club met gas verlicht? Maar waaraan denken dan de menschen, dat zij zich in eene enge zaal begraven, om met elkander die vervelende woorden te wisselen, welke zij de bekooringen des onderhouds noemen? De stervelingen zijn waarlijk gek! O! hoe krachtig is het leven in het midden dier ruinen! Welke zon is deze nacht waard? O Anna Radcliffe, groote man! Waarom hebt gij geen praalgraf te Westminster? Ik beloof er u een van zwart marmer."

Deze gelofte uitende, wierp John Lewing zich geheel gekleed op het bed van Emilia; niet met het voornemen om te slapen, maar om te denken, in eene heilige mijmering.

Hij dacht sinds eenige uren, toen hij duidelijk een' klokslag hoorde, vervolgens twee, drie tot twaalf toe! middernacht!

Hij rigtte zich overeind en zeide: »Ziedaar iets zeer wonderbaars; het is geen droom; ik heb de slagen geteld, en de klank weergalmt, nog in den toren. Er is dus een uurwerk hier?.. Ik zou honderd guinjes geven om het nog eens te hooren."

De klok herhaalde middernacht.

»Voortreffelijk!" zeide Lewing; »ik zou wel willen weten wie de horologiemaker is, die deze klok regelt." En hij begon schaterend te lagchen om zijner aardigheid eere te doen.

Dit lagchen werd plotseling afgebroken door welluidende toonen, welke van den voet des torens schenen op te stijgen.

»Het is de harp van Laurentina!" riep Lewing uit, »ik herken ze." En hij liep naar het venster om te hooren en te zien. Het voorspel verkondigde eene romance; eene stem zong:

O gij, die wist mijn hart te treffen,
Gevoel- en deugdvol sterveling,
Kunt gij mijn droevig lot beseffen,
Geef mijner smart dan leniging.
Wil mij uit dit gewelf bevrijden;
Aanbeden minnaar, toef niet lang:
Want om het ergste te vermijden,
Blijft mij niets over dan mijn zang.

»Die verzen," zeide Lewing, »zijn niet zeer schoon maar ik zou er gaarne vijfhonderd guinjes voor betalen." Terwijl hij zich zelven toesprak, zag hij duidelijk eene witte schaduw door het hooge gras aan den voet van den toren henenglijden.

»Eerbiedigen wij dit vreeselijk geheim," zeide Lewing, »het past ons niet de bovennatuurlijke uitwerksels te peilen," volgens de schoone uitdrukking van Radcliffe, in haren roman van Julia of de gewelven van Mazzini.

Toen begonnen ontzettende tooneelen, die elk anderen dan den heldhaftigen John Lewing van angst zouden hebben verstijfd. De toren schudde op zijne oude grondvesten, met een geraas van ijzerwerk, zoo luidruchtig en aanhoudend, dat men gedacht zou hebben hij was bewoond door al de spoken van het spinhuis der hel. Men hoorde vreemde gillen, die uit geen menschen-boezems konden komen, die gillen schaterden met gebroken gefluit alsof zij zich door eene rij van geraamten lucht gemaakt hadden; ten minste, zoo verklaarde Lewing dezelve. Hij hoorde woorden zonder zamenhang, zinnen zonder slot, ongetwijfeld afgebroken door de scherpe prikkels der helsche vlam, welke den verdoemde op aarde volgt, als hij een verlof van Satan heeft bekomen. Het waren kreten van smart, uitgedrukt in een Italiaansch op zijn Engelsch, alsof de klager zich verstaanbaar had willen maken bij zijnen eenigen toehoorder. Dan uitbarstingen van schel gelach, die eindigen in eene algemeene zamensmelting van snikken; dan gruwelijke reutels, alsof al de galgen van Tyburn zich oefenden op honderd ellendige doodsangsten aan den beul overgeleverd: alles toebereid met klagten van wind, met geritsel van bladeren, met geschreeuw van jonggeborenen, met gespit van doodgravers, met duo's van uilen en raven, met geklep van gescheurde klokken, met geruisch van lijkgewaden, met gekraak van treurwilgen, met weegeklag van geschonden maagden, met gekletter van zwaarden, met zuchten van ophaalbruggen, met geraas van stroomen onder eene sluis, met hijgingen van schimmen in het oor geblazen, met gemaauw van wilde katten, met al de jammervolle harmonien, die opstijgen uit de sterfoorden waar het vleesch lijdt, waar het ligchaam blaauwt, waar de ziel weent, waar het leven dood wordt.

John Lewing ontleedde al die geluiden en vermeldde ze in een proces-verbaal, de onzigtbare vergadering uitnoodigende om het te komen teekenen. Niemand vertoonde zich; Lewing achtte het voegzaam zich in een nevenvertrek te begeven, ten einde den onderteekenaars vrijen toegang te laten.

Met het krieken des morgens keerde de rust in de ruinen terug; nooit werd een krieken meer verwenscht dan dit; Lewing was er woedend op; aanvankelijk wilde hij het niet erkennen en loochende het. Het krieken sloeg geene aandacht op die verblindheid en vervolgde zijnen weg aan den hemel, in afwachting des dageraads; toen viel een straal over den langen en dubbelen bergketen die den breeden stroom van Riccorsi insluit; het was de voorbode der zon, de snelle hemelbol, den horizon bemagtigende, ontmoette eene vervloeking van John Lewing. Die onschuldige zon werd bij deze gelegenheid onthaald als een dier levenmakers, welke in den schouwburg een aangenaam tooneel kunnen storen, en het gordijn doen vallen. (Vervolg hierna.)

Eerste Zamenspraak tusschen twee Vrienden, over de Vlissingsche Courant van 4 April ll.

A. Ha, ha! mijn vriend! komt gij mij eindelijk eens bezoeken! Wat nieuws? A propos, hebt gij de *Vlissingsche Courant* van 4 April jl. gelezen?

B. Ja. Wat heeft uwe belangstelling daarin opgewekt? Zeker dat geleerde bombari-stuk tegen Y. Z., H. H. geteekend.

A. Juist. Wat dunkt u van die vergelijking? Het schijnt, wordt daarin gezegd, alsof Y. Z. de Rotterdamsche Commissie in eene magnetische slaap wil doen vallen, om haar, gelijk de somnambule, in de geest des magnetiseurs te laten spreken. Ik weet dat niet, maar heb wel eens gehoord, dat daartoe eene zekere harmonie of rapport noodig is, en naar mijn oordeel bestaat zoo iets niet tusschen den schrijver van de stukken die Y. Z. geteekend waren en de Commissie; bij gevolg zou ik zeggen, is de vergelijking onjuist.

B. Gij dwaalt; de geheele Commissie is enkel rapport, Ik vind de vergelijking zoo onjuist niet; integendeel, zij kan zelfs zeggen: c'est tout comme chez nous! Bij het magnetismus geen rapport, geene uitwerking; bij de Commissie geene overeenstemming, geene uitwerking; 't magnetismus aan te wenden bij verouderde gebreken; de Commissie: zij zal trachten verouderde gebreken te herstellen; 't magnetismus kan herstellen, wanneer andere middelen dit niet meer vermogen; de Commissie: zij zal hulp aanbrengen aan den verachterlijken toestand van 't Israëlitismus; bij 't magnetismus brengt bademing voordeel aan, (dit weet ik, dewijl mijn neef gemagnetiseerd is geworden,) bij de Commissie kan dit ook krachtig werken; bij 't magnetismus helderzienheid; bij de Commissie hetzelfde, want duisterlingen zullen weinig voortbrengen. (1) Doch ik word al dat vergelijken moede; mogelijk bij eene nadere bijeenkomst meerdere.

A. Ik geloof dat gij meer verongelijkt dan vergelijkt: maar dit zij zoo. Het zou aardig zijn, eene Commissie van tien of elf leden, die eenstemmig moeten handelen, en toch natuurlijk van verschillende gevoelens zullen zijn, in eene magnetische slaap te zien; er zou wat uitlekken. Gij zult er meer van weten dan ik: zouden daardoor geene geheimen te ontdekken zijn?

B. Er bestaat wel rede dit te veronderstellen, want in vroegere tijden, toen er misschien nog geene regtsgeleerden bestonden, werden bij de regtbanken somnambulen gevraagd, om de schuldigen te ontdekken, gelijk ik wel eens gelezen of gehoord heb. De heer J. Baart de la Faille zegt, (in zijne Hulde fo. 28,) dat het magnetismus ons de sleutel beloofde tot de verborgenste geheimen.

A. Dat is aardig. Maar een ander praatje: die mijnheer Y. Z. wordt in dat stukje op zijn vingers getikt: uit de commentarium op den Orach chajim wordt hem aangetoont dat hij 't mis heeft.

B. Wel vriendlief, neem mij niet kwalijk, gij schijnt weinig bekend te zijn met onze wetten en bepalingen. Die mijnheer Y. Z. zal het hem aangetoonde wel geweten hebben, want ik moet u zeggen, wij houden aan de uitspraken van de laatste autoriteit, den Ramo, en die zegt: pioetim opzeggen, pioetim met de gemeente opzeggen, zich met niets anders bezig houden, terwijl de gemeente pioetim opzegt; wilt gij het nazien, slaat dan Orach chajim op cap. 68 en 112. Gij zegt dat Y. Z. op zijn vingers getikt wordt; voor zoover mij bekend is, heeft hij niets gezegd, dat eenige teregtwijzing behoeft; doch mengen wij ons niet in casuïsche geschillen, laten wij dit aan de geleerden over. Ik heb u iets anders te vragen; in 't geleerde bombari-stuk staat: «zeker met de blaauwe slaapmuts op," waarachter drie teekens die voor uitleggingen vatbaar zijn, waar zouden die op doelen?

A. Met attentie heb ik het niet gelezen, maar zeg mij uwe gedachten; tusschen twee haakjes, over dat casuïsche geschil, zooals gij 't noemt, hebt gij mij niet naar genoegen geantwoord; wij moeten dus hierop nader terug komen; doch laat hooren.

B. Gij weet, dat mijn neef gemagnetiseerd is geworden, en die zeide dikwijls, wanneer men hem in de magnetische slaap een slaapmuts van een zieke gaf, deszelfs kwalen en aan te wenden behandeling, en dit hielp kostelijk, begrijp gij?

A. Ha, ha! dit kan zijn; er bestaan nog al verschillende gevoelens over, niet waar?

B. Ja, maar daadzaken is waarheid. Cicero zegt, «Opinionium commenta delet dies; veritas manet."

A. Wat is dat?

B. «De tijd wischt de hersenschimmen der meeningen uit, maar de waarheid blijft;" en nu zal ik u groeten; ik wil nog naar Rotterdam, om heden avond te gaan luisteren naar den spreker in Verscheidenheid en overeenstemming; dus tot nader. Vaarwel!

(1) Behooren niet Rabbijnen en geleerden (Lamdonim) onder de ortodoxen en piëtisten? en zulken heeft men voor obscuranten uitgekreten! indien dit zóó is wat zullen zij dan metterdaad voortbrengen?

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 23 April. Sedert den 21 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

The Soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen en passagiers; Leopold I, J. Copijn, Rotterdam, suiker.

Voor Rotterdam bestemd:

De Prinses van Oranje, H. G. Kool, Duinkerken; stukgoederen.

Voor Brussel bestemd:

De jonge Antonie, L. v. d. Heuvel, Amsterdam, suiker.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

The Fame, J. Modison, passagiers, New-York; de twee gebroeders, B. A. Ricke, stukgoederen, Caen; Rebside, J. Steel, schors, Forres.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.